

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยผู้วิจัยมุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยมุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง ทั้งที่เป็นงานวิจัย เอกสารทางวิชาการ ตำรา ที่เกี่ยวข้อง โดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษานี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาของรัฐบาลและเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐมเขต 1 จำนวน 162 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) จำนวน 141 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกผู้บริหาร และครู

ลำดับที่	จำนวนเขต	จำนวนโรงเรียน	จำนวนประชากร ผู้บริหาร	กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร
1.	อำเภอเมืองนครปฐม	79	79	68
2.	อำเภอกำแพงแสน	55	55	49
3.	อำเภอดอนตูม	28	28	24
	รวม	162	162	141

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้บริหารในเรื่องอายุ ประสบการณ์ และประเภทของสถานศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 กำหนดให้การตอบเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 มีข้อความจำนวน 59 ข้อ ประกอบด้วย คำถามไปใช้ในสถานศึกษา 4 ด้าน 5 หลักความพอเพียง

ด้านที่ 1 การบริหารจัดการสถานศึกษา

ด้านที่ 2 หลักสูตรและการจัดการการเรียนการสอน

ด้านที่ 3 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ด้านที่ 4 การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของลิเคอร์ท (Likert's Scale) 5 ระดับ กำหนดน้ำหนักคะแนนดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง บทบาทการบริหารระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง บทบาทการบริหารระดับปฏิบัติงานมาก

ระดับ 3 หมายถึง บทบาทการบริหารระดับการปฏิบัติงานปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง บทบาทการบริหารระดับการปฏิบัติงานน้อย

ระดับ 1 หมายถึง บทบาทการบริหารระดับการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้า เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิด
2. สร้างแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมยุทธศาสตร์ และกรอบความคิดที่กำหนดไว้ และให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบฉบับร่าง
3. สร้างแบบสอบถามฉบับจริง และตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ดังนี้

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาและการจัดการประเมินผล จำนวน 4 ท่าน ได้แก่
 - 1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชวลิต สวัสดิ์ผล
 - 1.2 นายสุรพล อภิภาวงษ์
 - 1.3 นายดำรง อุไรศาสตร์ดำรง
2. การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญมาปรับแก้ตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำข้อเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้าย แล้วนำแบบสอบถามไปทดสอบใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95
3. นำแบบสอบถามที่ไปทดลองใช้มาปรับแก้แล้วให้ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง
4. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เพื่อประสานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 1 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

2. นำหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่

3. ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์และขอความอนุเคราะห์ส่งกลับคืนภายใน 20 วัน ได้คืน 141 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จำนวน 141 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 1 จำนวน 50 ข้อ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

ระดับ	5	หมายถึง	มีบทบาทการบริหารระดับการปฏิบัติมากที่สุด
ระดับ	4	หมายถึง	มีบทบาทการบริหารระดับการปฏิบัติมาก
ระดับ	3	หมายถึง	มีบทบาทการบริหารระดับการปฏิบัติปานกลาง
ระดับ	2	หมายถึง	มีบทบาทการบริหารระดับการปฏิบัติน้อย
ระดับ	1	หมายถึง	มีบทบาทการบริหารระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดย นำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยประยุกต์เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ตามระดับการปฏิบัติงาน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 187)

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.50 – 5.00	หมายถึง	บทบาทการบริหารปฏิบัติงานมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.50 – 4.49	หมายถึง	บทบาทการบริหารปฏิบัติงานมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.50 – 3.49	หมายถึง	บทบาทการบริหารปฏิบัติงานปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.50 – 2.49	หมายถึง	บทบาทการบริหารปฏิบัติงานน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 – 1.49	หมายถึง	บทบาทการบริหารปฏิบัติงานน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) แบบ Pearson

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สูตรการหาค่าเฉลี่ย \bar{X} (วิรัตน์ พ่วงเพชร, 2550, หน้า 48) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. สูตรการหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (กนกพรรณ จันทรวงษ์, 2550, หน้า 79) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$SD = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

\sum แทน ผลรวม

X แทน ค่าคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach โดยใช้สูตรดังนี้ (Cronbach, 1990, p. 202-204)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

- α แทน ค่าความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อคำถาม
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
 $\sum S_t^2$ แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

ดังนี้

4. สูตรการหาค่า t - test (Independent) (วิรัช ณีฤทธิ, 2550, หน้า 84) โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left[\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right] \left[\frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2} \right]}}$$

- เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
 \bar{X}_1, \bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2
 S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2
 n_1, n_2 แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2